

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 6 frt — kr.
 Félévre . . . 3 „ — „
 Negyedévre . . . 1 „ 50 „
 Egy hóra . . . — „ 50 „
 Egyes szám ára 8 kr.

Kiadóhivatal:
 PÉCSKFTT, Széchenyi-tér 12-ik szám
 (Nádasy-féle ház)
 hová az előfizetéseket és a lap
 szétküldésére vonatkozó felszó-
 lalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

(PÉCSI HIRLAP.)

Megjelenik hetenként kétszer: **szerdán és szombaton.**

Szerkesztői iroda:
 PÉCSKFTT, Széchenyi-tér 12-ik szám,
 hová a lap szellemi részét
 illető minden közlemény
 intézendő.

Kéziratok vissza nem adatnak

Hirdetések

a kiadóhivatalban vétetnek fő
 Előfizetések elfogadtatnak még
 valamennyi könyvkereske-
 iésben.

Egyes számok kaphatók:

Weldinger N. utóda Domján I., Valentin K. fia (Széchenyi-tér), Engel Lajos (fő-utca), Hochrein József és fiai (Széchenyi-tér) Böhm Manó (fő-utca), papir- és könyvkereskedéseiben
 Mindezen helyeken előfizetések is elfogadtatnak.

A por.

Szerencsés város is vagyunk mi. Ha már a természet mostohasága megtagadta tőlünk azt, hogy folyóvíz habjai gomolyogjanak el a város alsó részén, amelyen hatalmas vashid vezessen át a jövő században emelkedendő új Pécs palotasorai közé — hát legalább elmondhatjuk, hogy van helyette tengerünk.

Itt kavargó ez a tenger az utcáink között, mintha csak ez a város Velence volna: portengerre épített város, melynek lagunáiban valósággal evezünk kell nyáron a porban, télen a sárban.

De ne zúgolódjunk. Por mindig volt, még a régi Pécs is poros város volt. Azóta nagyot haladtunk s a por csak a haladással tartott, — most hát van előrehaladott porunk en gros.

Hanem ez a haladás már-már nagyon veszedelmesen folytatódik. Uram Isten! azelőtt csak az országut s a város szélén levő homoktenger ontotta a port, s az is csak akkor, ha rekkenő nyár közepén valami vihar volt kitörőben és a vadul nyargaló szelek fölkorbácsolták még a kötött földet is; de most már télutókor rettegve kell gondolnunk arra, hogy nyíló tavasszal a poéták „lány zephyrje“ fog végig „csevegni“ utcáinkon, mert az a mi prózai tapasztalatunk szerint annyit jelent, hogy irtozatos portenger kavargó végig az egész városon.

S a ki nem kedvelője ennek a saját-ságos tengeri fürdőnek, — mert csodálatos, ilyenek is vannak! — az bizonyára saját izlései után konstatálhatja, hogy ez

az újabb járvány, ez a mi tüdőnknek a bacillussa vagy ha tetszik? fillokszerája év-ről-évre nagyobbodik.

Az ideai porhoz hasonlóra például alig emlékezhetünk.

És a ki már ennyire megerőlteti a figyelmét a mi speciális viszonyaink fejlődése iránt, az már csak egy lépéssel menjen tovább s megtalálja városunk specialitásának egyik más fajában is a portenger quantitatio emelkedéséhez a párhuzamos szaporodást.

Néhány év óta kedvencz játékává lett a városnak a Mac Ádám által népszerűvé tett utak építése. Az ideát valóban idealisztikus gondolkodású ember vethette föl, a ki külföldön látott ilyen utakat, s azt hitte, hogy a mi utépítőink is époly szigoruan veszik a dolgot, mint a hogy a külföld s mint a hogy ez utak első építője Mac Ádám vette.

Szegény Mac Ádám, téged ugyan mi nem dicsőítünk úgy, mint a hogy megérdemelnéd, sőt kárhóztatónak mondjuk azt a pillanatot, mikor ez az utépítési mód megszülemlt az agyadban. Pedig hát te nem tehetsz róla; mert te jó utat készítettél, s te nem tudhattad azt, hogy avatatlan kezek tönkre silányítják a te vívmányod jó hírét, s hogy ez által a te utad nem jó közlekedési eszköz hanem tüdővésztelep lesz.

Az elsőben készített ilyen utak meggyőzhették a várost arról, hogy ez az utkésztési mód mindenütt jó lehet, csak Pécsset nem, ahol sem ahhoz való jó anyag nincs, sem vizünk nincs annak derekas öntözésére, no meg gondunk sincs arra, hogy

ez utakat állandó fölügyelet alatt tartasuk, folyton javítsuk, valahányszor a legkisebb kopás észrevehető az út fölületén.

De hát ez a meggyőződés nem érlelődött meg a hatóságban, mely még ma is előszeretettel kultiválja a Mac Ádám-féle útkésztés módját. S a mi még érdekesebb, épen a város kellő közepén. Nézzük csak azt a tervszerű centralizációt, melylyel lassanként sugár alakban központosította a hatóság a port termelő utakat.

Kezdetben próbából csak a külsőbb utcákat macadamizták, aztán ezen a módon „teremtették ujja“ — eltekintve a sétatértől s az azt környező utaktól, melyek hasonló módon készültek — a Radonay-utcát, az Apáczá-utcát, a Ferencziek temploma előtti utat, a Gyár-utcát, a Kis-tér-utcát, Deák-utcát, a Perczel (Ó-posta) utcának a központ felé végződő részét a siklói-utcát, a Mária-utca külső részét s most hogy a centralizáció teljes legyen, a Mária-utca belső részét is.

Tehát a legfőbb útvonalak kövezete ma már mind ezzel a nem is macadam-uttal — hanem a putrikos faluba való portengerrel váltott föl nagyobb dicsőségére a kir. táblás Pécs városnak. Kétségbeesve gondolunk, még most is arra, hogy hátha eszébe jutott volna a hatóságnak a fő-utca aszfaltozása helyett azt is macadamizni. Különben így se kisebb a por ott sem.

Annyi dologban emelkedtünk, annyi nyoma látható a haladásnak, oly nagyvárosias szint öltött rövid idő alatt Pécs; de mindezt valóban porba dönti a mi macadam utjainkról állandóan emelkedő por.

A „Pécsi Figyelő“ tárczája.

Szenvedő hölgynek.

Te is szerettél, mint sok e világon
 Szép ifjúságod szende hajnalán,
 Te is epedtél, mint bohó leányka
 A szerelem, a boldogság után.
 Virágos réten, illatos mezőben
 Gyakorta szedted a virágokat,
 S csokorba kötve hányszor elrebedted:
 „E kis virág mi boldogságot ad!“

Imádtad a tavaszt, s a szerelemnek
 Igéző, szép szaván fogott szived,
 S elindulál a messze rengetegbe
 Keresni, — látni egy rokon szivet,
 Hogy föltaláljad boldogságod álmát,
 Melyet a szív a szivre küld csupán,
 S mi megmarad — ha egyszer összefűzve —
 E földtekén úgy, miut a sir után.

Már messze jártál bent a rengetegben —
 A csillagok mosolygáltak ott le rád,
 S utadra fényt vetett a holdsugárka —
 De hajh! szived már vissza nem talált.
 Eltévedtél ott, bár rokon kebelre
 Akadt ugyan szived — de óh! miért? —
 Hisz percznyi boldogság után az álnok
 Ismét a rengetegbe visszatért.

S a percznyi boldogság után — szegény!
 Te ott maradtál árván, megsalottan,
 Sápadtan mint a hervadó levél,
 Kétségbe esve bolygasz most is ottan.
 Nem érzed a tavaszt, csak őszi szélnek
 Hallod sivitót, örült jajszavát,
 Mely egyre zúgja, egyre bújja néked:
 Csalodásodnak fájó dallamát. —

Te is szerettél, mint sok e világon,
 Szép ifjúságod szende hajnalán;
 S te is csalódtál, mint sok más e földön
 — Csaló remények e rideg honán.
 De óh! ne sirj tovább, óh! csak ne szenvedj,
 Szived elég sokat sirt, szenvedett!
 Legyen e fájó ír balszam reája:
 Hogy boldog minden ember nem lehet!

Kéry Gyula.

A fehér galambok.

— Irta Elsztruth Natália. *) —

A zárda kis harangja szeliden megcsendült
 és imára hívta a jámbor apáczákat. Méltóság-
 teljesen és sürti fátyollal letakarva közeledtek
 az Úr választott arái a kápolna küszöbéhez, s

*) E kitünő fiatal írónőnek „Wandelbilder“ ezimű legújabb novella kötetéből.

tekintettük folyton a kezükben csüngő rózsafüzérre szegezték.

Irmingard nővér azouban a legfiatalabb és legutolsó, bájos halavány arczzal és fájdalomtól remegő ajkakkal — eltévozott a falakon, melyekre a nap arany sugarai tűztek. Kezeiben egy buzaszemekkel megtelt csészécskét tartott, s könyben uszó szemekinek tekintetével a kápolna ereszen csüngött. Ekkor turbékolva szálltak le hozzá a fehér galambok s arczzát ezüstös szárnyaikkal körülrepdesték.

Irmingard reszkető kezével végig simogatta a galambok puha tollazatát, arczzáról fájdalomnak néma könnyei hulltak alá, azután hirtelen megfordult és követte a többi nővért. Azok már régen ott térdeltek a szentélyben és forrón imádkoztak; egyedül csak egy tekintett vissza, Petrisa, az öreg kapusnő, halk hangjával és örök szeretetteljes mosolyával. — — — — —

Este lett. A hold nyajasan tekintett le a zárda csöndes kertjére, ott látta bolyongni a szép Irmingardot, látta, mint közeledik hozzá Petrisa, s mint fogja át a fiatal szűznek karját; azt is hallotta, midőn az halkán kérdezte: „Moudd csak édes Irmingard nővér, miért sze-

Restelgetve mutogatjuk új polgártársainknak, kiket a kir. táblával nyertünk, városunkat, mert hiszen azt felelik rá: nem látunk semmit — a portól, önök csak port hintenek a szemünk közé.

Igaz, hogy a város dilemma előtt áll: lesz-e vízvezeték vagy sem, ha lesz, mikor lesz?

Évtizedek óta várták ennek a létesülését, mindig azzal hitegették önmagukat, hogy hamarosan megépíthetik. Ennek a kontójára aztán évtizedek óta csak provizorius kövezetet csináltattak, mert hát kár lenne a jó kövezetet fölszaggatni.

Csakhogy először is ezt a huzavonát előre láthatta volna a város vezető kara, mert hát azért vezető, hogy többet lásson előre, mint más halandó. De meg másodszor öt év alatt tán még a jó kövezet is — már t. i. amit nálunk a „jó“ epithetonnal szokás megjelölni — kérdésesült volna, hogy azt föltépni nem lett volna kár.

Hát nagyobb kár ez így? Évenként beletönni a pénzt — mert hiszen ez is csak pénzbe kerül — a rossz macadamutakba, növelni a port, melyről ne tessék azt hinni, hogy az az emberen kívül másban is kárt nem csinál; aztán mégis csak újra nagy költséggel új kövezetet készíttetni, mint a jó kövezetet, a hol épen kell, fölszedetni a vízvezeték lerakása végett, aztán ismét a régi helyére visszarakni.

Most a por már a nyakunkon van; a vízvezeték munkálata szintén: a macadamot késő is lenne kiküszöbölni, meg lehetetlen is. De enyhíteni a saját hibáját kötelessége a hatóságnak. Ezt pedig általában teheti, de tenni is kell, még pedig mihamarabb, hogy s z a k a d a t l a n u l öntözgesse ezeket a szerencsétlen útvonalakat, nehogy a por végkép dominálja a várost, öljön el minden kedvet az itt lakásra.

HIREK.

— **(Előkészületek a király fogadtatására.)** Szerdán d. e. 11 órakor a város képviselő testülete, a főispán elnökle alatt rendkívüli közgyűlést tartott, melyben a király fogadtatására a város részéről teendő előkészületeket beszélték meg. Az erre irányuló tanácsai javaslat értelmében, melyet a közgyűlés egyhangulag elfogadott, a város 5000 frtot szán

(valószínűleg csak egyelőre — Szerk.) a királylátogatás költségeire. Ez összeget a törzstőkéből fogják előlegezni 5% kamat és évi 500 frtnyi törlesztés mellett. Az előkészületek megtevésére a főispán előterjesztésére 70 tagból álló bizottságot választottak, a további teendőkre nézve különben a tíz év előtti fogadtatás fog zsinormértékül szolgálni.

— **(A hét ünnepei.)** Az elmúlt héten egymásra következtek a kath. egyház ünnepei. Hétfőn a város fogadalmi ünnepe, Flórián-napja volt, mely összeeset a keresztjáró napok első napjával. A körmenet, melyet Szeredy dr. kanonok vezetett, a rendesnél későbbben vonult ki a Mária-utcán levő Flórián-kuthoz, hogy az ott levő szobor előtt végezze a szokásos ajtatosságot, a mennyiben előbb a keresztjárói körmenetet tartották meg. A tüzoltók védszentje szobrának közelében lakók kedélyes mulatozással iparkodtak magukra nézve mennél kellemesebbé tenni e napot. Künn a bányatelepen ezt már az előttevaló nap kezdték meg. Kedden és szerdán ugyancsak Szeredy dr. kanonok vezetése alatt folytatták a keresztjárói körmeneteket, melyeken úgy mint az előzőn a helybeli elemi iskolák és a főgymnázium testületileg vettek részt. Csütörtökön az Úr menybemenetelét ünnepelték, mely alkalommal a lyezeumi templomban nagy mise volt gregorianum-ének kísérettel.

— **(Bankett a kir. táblai bírók tiszteletére.)** Kedden a „Hattyu“ nagytermében fényes bankett folyt le, melyet a nemzeti kaszinó tagjai rendeztek a kir. tábla bírói karának tiszteletére. Ez ünnepély oly fényesen sikerült, hogy még az öregebb urak sem emlékeznek ilyenre, melyen egyszerre annyi méltóságos és nagyságos úr lett volna jelen. Körülbélül kétszázan jelentek meg és így társadalmunk intelligens elemei teljes számban képviselve voltak. Tösztokban nem volt hiány. Az első felkészöntőt Kardos főispán mondotta a királyra, majd pedig Blaskovich táblai elnök és a bírákat éltette. Blaskovich táblai elnök köszönetet mondott ama szívélyes fogadtatásért, melyben őket a pécsiek részesítették. Minden ténykedésükkel azon lesznek, hogy ama szoros baráti viszonyt, melyet most Pécs városával kötöttek: mindvégig föntartsák. Poharát a pécsi közönség és a nemzeti kaszinó tagjainak egész ségére ürítette. Sável törvényszéki elnök ama nagy nyereséget emeli ki, melyet a bírói kar Pécs társadalmi életének és szellemi arisztokracziájának hozott. Ő az új intézmény szerzőjét, Szilágyi Dezső igazságügyminisztert éltette. Utána Aidingger polgármester beszélt, ki a városunkban letelepedett családokat éltette, szivből

kívánván, hogy ők körtünkben boldog otthonra találjanak. Igen tréfás tösztot mondott Váry törvényszéki bíró a kölcsönös csalódásokról, többek közt a tábla-bírói aspiransok keserű csalódásait említvén föl. Beszéltek még ezután: Simonffy országgyűlési képviselő, kinek beszédét lelkesen megéltették, ugyszintén Pulcz táblai bíró és Rózsa honvédezedesét is. A társaság rendkívül vígan és fesztelenül mulatott. Farkas bandája ugyancsak jól húzta a nótákat, mikor még az „öreg urak“ is fiatal hévvel járták a kopogós csárdást. E szép és ritka ünnepélynek csak a pirkadó hajnal vetett véget.

— **(Kardos Kálmán)** főispán csütörtökön utazott föl Budapestre, hogy Szapáry belügyminiszterrel az előkészületekre vonatkozólag tanácskozzék.

— **(Udvari káplán.)** Ő felsége a király dr. Szilvek Lajos, pécsi theologiai tanárnak az udvari kápláni czimet adományozta. E kintetés alkalmával paptársai és tanítványai szép ovációban részesítették a fiatal kintetett tanárt, ki főleg a bölcsészeti irodalom terén máris szép nevet vivott ki magának.

— **(A „Pécsi Dalkoszoru“ majálisa.)** A „Pécsi Dalkoszoru“ holnap — vasárnap — a Tetyén majálist rendez. A mulatságon közreműködik a „Pécsi Dalárda“ és a katonazenekar. A műsor a következő: 1. „Búsan dalol“ — népdal Hoffer Károlytól; előadja a „Pécsi Dalárda“ és a „Pécsi Dalkoszoru.“ — 2. „Legkedvesebb tanyám“ — Mocsonyitól; előadja a „Pécsi Dalkoszoru.“ — 3. „Olyan a te dalod“ — Hubertól; előadja a „Pécsi Dalkoszoru.“ — 4. „Erdei kisdud virág“ — Fischertől; előadja a „Pécsi Dalkoszoru.“ — 5. „Vadászdal“ — zenekisérettel, Storchtól; előadja a két daltestület és a katonazenekar. Belépti díj személyenként 40 kr. Kezdeté d. u. 3 órakor. Jegyek előre válthatók Gyimóthy Gyula, Alt és Böhm és Engel Lajos kereskedésében. Kedvezőtlen idő esetén a májusi mulatságot két héttel később tartják meg.

— **(A székesegyház oltárterítői)** a közeli napokban érkeztek meg Bécsből (!), melyeket az ottani műbimzési szakiskola tanítónői és 20 növendéke készített néhai Schmidt dómépítő által kijelölt eredeti népies motívumok után. A gyönyörű munkák még Bécsben is föltűnést keltettek, a mi mind igen szép, csak az a kár, hogy nem a magyar, hanem az osztrák művészetnek válik dicsőségére. Pedig talán ma már itthon is tudnának művészi oltárterítőket készíteni!?

— **(Hangverseny és tánczestély a Mecsek-egylet javára.)** A pécs püspöki jogliceum IV. éves hallgatói az akadémiáról való távozásukat hangverseny- és tánczestélylyel akarják megünnepelni. Ezen estély

reted te olyannyira a fehér galambokat? — Légy bizalmas hozzám, s engedj szived mélyébe tekintenem.“

Iringard zokogni kezdett, s halvány arczával Petrisa nővér keblére borult. — A zöld borostyán szomoruan csüngött le a falakról, s az éj gyenge szelétől megrezzenve hallgatta, hogy miért szereti Iringard a fehér galambokat.

*

A dorni kastély magas sziklacsúcsra épült, melynek ura a dúsgazdag Dern Frigyes gróf. Ennek neje jámbor és Istentfélő volt, s miután már négy leánykával megáldotta őt az ég; azon fogadást tette az egek királynőjének, hogy ezek közül az utolsó szülöttet az ő szolgálatára fogja szentelni még akkor is, ha esetleg később egy annyira óhajtott fiugyermeke leend is. És alig virágozott másodszor az ibolyka; már ott ringott a dorni grófné karjaiban a várva várt kis fiú, kinek legifjabb nővére e pillanattól fogva már a néma zárdáé lön.

Évek hosszú sora tünt le a végtelenség tengerébe, s a gyermek virágozó ifjává fejlődött. Testőr lett az udvarnál, a honnan gyakran föl-

kereste atyai házat legmeghittebb barátja, Jenő gróf kíséretében, az őszi vadászatok alkalmával.

Hej! volt ilyenkor élet Dernben. Száguldó paripák tompa zajától és a harsonák ércszavától visszhangzott az erdő, a bérez.

Most is kilovagoltak az erdőbe. Jenő gróf Dern Frigyes három szép leánya mellett lovagolt, kiknek negyedik testvéréről ő mit sem tudott, hisz a szép Iringard már régen a hideg zárda falak közt töltötte virágozó életét.

Tiszta, azurkék volt az ég, melynek végtelen sugártengerében usztak a lég lakói, a madarak. Jenő gróf hirtelen lekapta válláról fegyveret, s a magasba célzott. A fegyver eldőlt, s ama pillanatban hófehér galambocskák hullt le a magasból. Nyakát rózsaszínű szallag övezte, a melyen halvány-kék selyemmel e szó volt kihimezve: Iringard.

A társaság hazatérőben volt. Hasztalan a várakozás, a harsona folytonos hívó szava — Jenő gróf eltűnt a rengetegben — talán eltévedt?

Messze, messze bent az óriási erdő mélyében egy fehér épület állt, a zárda. Oda vágatott az eltévedt Jenő gróf. Már a zárda udva-

rába ért, kezében tartva a megölt fehér galambocskát. Egyszerre csak női sikoly hallatszott az udvaron, és Iringard nővér esztelenül rohant a lovas elé és fenyegetve kiállott reá:

„Jaj neked azért, hogy nekem ily nagy fájdalmat okoztál!”

Jenő gróf hirtelen leugrott paripájáról és mozdulatlanul állt meg az átszellemült angyal előtt. Iringard föltekintett zokogása közben — de őh, e pillanat!

Az atyai parancsot és szigorú zárdaszabályt elfeledő nővér reszkető léptekkel rohant ismét ezellájába, s ott térdelt zokogva a hosszú éjen át, — de a forró könyvek már nem a fehér galambocskák miatt perogtak le a hideg padlóra.

— — — — —

Messze bent a zárdakert egyik fala mellett állt Iringard, és ismét a fehér galambokat szemlélgeté. Egyszerre csak sarkantyuk csengése hallatszott. Iringard ijedten tekintett hátra, és önkéntelenül is egy daliás szép ifjunak lángoló szemével találkozék, mely tekintet szive mélyéig hatott. Az ifju jövevény Iringard elé lépett és így szólt hozzá:

„Oh szép Iringard, én forrón szeretlek,

megtartásának napjára folyó hó 23-át tűzték ki; a részletes programot még csak a jövő hét folyamán fogják megállapítani. Minthogy a tisztá jövedelmek az újonnan alakult Mecsek-egyletnek fog jutni, remélhetőleg ez is buzdítani fogja a közönséget mennél tömegesebb megjelenésre.

— (Jogakadémiánkból egyetem.)

Csáky gr. közoktatásügyi miniszter újlag fölvetette ama tervének eszméjét, hogy a jogakadémiákból egy-egy fakultás hozzáadásával egyetemeket fog szervezni. A napokban Pozsonyban a jogakadémián tett látogatása alkalmával jelentette ki szándékát, hogy valamennyi jogakadémiát kisebbrendű egyetemekké fogja átalakítani, annyi fakultással, mint a budapesti és a kolozsvári. A tervnek most még finanziaális nehézségek állanak útjában, de keresztülvitelének ideje azért nincs messze.

— (A kinevezendő közigazgatási tisztviselők fizetésére)

nézve illetékes helyen, mint minket értesítenek, bizonyos megállapodások jöttek létre. Egyik főelv, hogy a fizetés nagysága nem a vármegye nagyságától, vagy a központtól fog függni. Az utóbbira nézve csak a főváros alkot kivételt, a mennyiben ez állásoknál 25 százalékkal lesz magasabb a javalmazás. Minden állásnál az irodatisztek kivételével a fizetésnek három osztálya lesz. Ez osztályokban való előmenetel az érdem és szolgálati idő kombinációja alapján történik. A fizetések egyik tervezet szerint a következők lennének: Alispán: fizetés I. oszt. 2800 frt, II. oszt. 2550 frt, III. 2000 frt; lakpénzök: 500, 400, 300 frt. Uti átalány, mint a lakpénz. Jogi tanácsos: fizetés 2500 frt, 2300 frt, 2000 frt. Lakpénz: 400, 300 frt. Tisztviselő: fizetés 1600 frt, 1400 frt, 1200 frt, lakpénzök 300 frt. Alügyész: fizetése 1000 frt, 900 frt, 800 frt, lakpénz 200 frt. Főjegyző: fizetés 2000 frt, 1800 frt, 1600 frt, lakpénz 300 frt. Főorvos: fizetés 1600, 1400, 1200 frt. Uti átalány 400, 300 frt. Aljegyzők: fizetés 1000, 900, 800 frt, lakpénz 200 frt. Főszolgabíró: fizetés 1800, 1600, 1400 frt, lakpénz 300, 200 frt. Uti átalány ugyanannyi. Szolgabíró: fizetés 1200, 1000, 900 frt, lakpénz 200, 150 frt. Alszolgabíró: fizetés 800 frt, lakpénz 150 frt. Járási orvos: fizetés 800, 700, 600 frt, utiálatány 250 frt. Járási számvevő: fizetés 800 frt, lakpénz 150 frt. Járási közgyám: fizetés 800 frt, lakpénz 150 frt, utiálatány 150 frt. Árvaszéki elnök: 2600 frt, 2300 frt, 2000 frt, lakpénz 500 frt, 400 frt, 300 frt, uti átalány 500 frt, 400 frt, 300 frt. Árvaszéki tlnök: fizetés 1800 frt, 1600 frt, 1400 frt, lakpénz 300 frt. Árvaszéki tanácsjegyző: fizetés 1200 frt, 1100 frt, 1000 frt, lakpénz 200 forint. Irodaigazgató: fizetés 800 frt, lakpénz 200 frt. Irodatisztek fizetése I. oszt. 600 frt, II. 550 frt, III. oszt. 500 frt, IV. oszt. 450 frt, V. oszt. 400 frt, VI. oszt. 350 frt. Lakpénzük I., II., III., oszt. 150 frt, a többinek 100 frt. Azok a tisztviselők, kik utiálatánnyal nem bírnak, mindaddig a míg a rangosztályok egy külön törvénnyel szabályozva nem lesznek, szabályrendeletileg az

mint csak szív e földön szerethet. Esdve kérek légy enyém! Tépd szét a bilincseket, melyek téged rabszolgává akarnak tenni, — légy okos és hajolj földi kedvesed keblére, mely lángoló szerelemmel fog szívére ölelni. Óh légy enyém és jőjj! szökjünk meg innét atyai birtomokra. Én ott boldoggá, nagyon boldoggá teszelek!

És a fehér galambok bizalmasan röpködtek a szép ifju körül, érthetetlen bűgös közt csevegtek — talán a csábító jövő fényes és boldog álmairól.

Az ifju átölelte a reszkető szűzet és forró csókot hintett annak bíbor ajkaira.

E pillanatban ketté vált a fehér orgovánnyak, a galambok megrettenve repültek föl, erősen csapkodva szárnyaikkal. Dern Frigyes, az öreg gróf rohant ki a bokorból sápadt, haragos arcuzal és bosszút rebegő ajkkal állt Jenő gróf elé. A vendégszerető Frigyes gróf megváltozott, s most már nem eltévedt vendégével állt szemközt, hanem egy bitorló rablóval, ki az Úr választott aráját megsérteni merészelt.

A fényes kard végig cikázott a napsugarokban és a szép Jenő gróf fájó jajkiáltással

eddig megállapított napidijokban részesülnek. A fizetési osztályzatok azért állapítandók meg, hogy jelenleg a fizetések különböző megyében különböző lévén, a törvényjavaslat azon rendelete, hogy a fizetés lejjebb nem szállítható, e modalitással könnyen keresztül vihető legyen. Természetes, hogy ez még csak terv, s egyes állásoknál még igen sokat változtathatnak.

— (Czellövők ünnepélye.) A pécsi polgári czellövő-egylet holnap — vasárnap — tartja a katonai lövőhelyiségben az idei czellövő-évad megnyitó ünnepélyét, melyre a tagokat a lapok útján is meghívja a főlövész-mester. A lövöldözés már délelőtt 9 órakor kezdődik; délben bankett lesz s a résztvenni szándékozók Beck Gyulánál jelentkezhetnek. Vendégeket is szívesen lát az egyesület.

— (Uj körjegyző.) Ápril hó 30-án Magda Elek közfőkialtással választott meg bika körjegyzővé.

— (Vizsgálatok.) A pécsi főgymnázium VIII. osztályában tegnap kezdődtek meg az osztályvizsgálatok a hittani vizsgával. Az érettségi valószínűleg jövő hó közepe táján lesz, hogy még a király lejövetele előtt befejezhető.

— (Halálozás.) Özv. Haksch Jánosné, szül. Illich Rozália — lapunk szerkesztőjének nagynénje — é. hó 8-án 69 éves korában hirtelen elhunyt. A megboldogult tetemet ma — szombaton — délután 4 órakor teszik örök nyugalomra a budai külvárosi sírkertben.

— (Vándortanítói kerületek) ezim alatt közölt multkori hírtünkkel azzal egészítjük ki, hogy a pécsi kerület, bár az eddigi öt vármegye helyett most kettőből — Baranya és Somogy — áll, de a szőlőterület nagyságát tekintve nem sokkal kevesebb. Eddig tartozott ugyanis a pécsi kerülethez 130 ezer hold, s most Baranyában 46 ezer, Somogyban pedig 25 ezer, összesen 71 ezer holdat tesz ki a szőlőterület.

— (Zöldojtási tanfolyam.) Az elhalasztott zöld-szölőojtási tanfolyamot é. hó 20., 21- és 22-edik napján tartják meg a város amerikai szőlőtelepén. A tanfolyam versenynyel van összekötve s a földmivelésügyi miniszter 1 aranyat és 3 ezüstöt tűzött ki, a baranyamegyei gazdasági egyesület pedig kiegészítette 1 háromforintos, 2 két forintos és 3 egyforintos díjjal, melyeket a harmadik napon adják ki.

— (Hol lesz az idén kataszteri helyszínelés.) A VI. kataszteri helyszínelési főügyelőség megküldötte azon baranyamegyei községek jegyzékét — a földolgozás sorrendjébe szedve, a hol a folyó évben kataszteri helyszínelés vagy újból osztályozás fog történni. E községek a következők: K.-Szekeső, Jenő, M.-Hertelend, Kaán, Bakócza, K.-Hertelend, Palé, Egyházbér, Felső-Mindszent, Pölöske, Gyümölcsény, Bodolya, Tarrós, Mánfa, Szent-György, Szatina, Tékes, Budafa, Gödre, Kis-Hajmás, Sásd, Magyar-Szék, Szágy, Bisztrice, Váznok, Német-Szék, Tormás, Abaliget, Hörnyék, Szopok, Bános, Egerszegh, Komló, Hetvehely, Vargha, Barátur, Husztót, Ligeth, Szakály, Kovaczena,

esett Irmingard lábaihoz. És a fehér galambok ijedten csaptak le oda a szívből kiáramló piros vérpatakhoz, bűgva repdestek körül-körül, s mintha látták volna a haldokló sötét szemének utolsó megtört tekintetét, mintha hallották volna midőn elhaló ajkairól utoljára hangzott el Irmingard neve — hirtelen fölszálltak a magasba, mindig messzebb, messzebb.

A nap elsötétült, éj lön, siri csöndes éj az Úr választott arája fölött.

Évek multak el. A zárda udvarán ismét ott jár-kelel a szép Irmingard, magán hordva az örökös magány fekete gyászfatyolát. A fehér galambok most is körötte repdesnek és halkán bűgnak letűnt csalódott boldogságról. Irmingard remegni kezd, ajkain fájó mosoly vonul végig, kezeit szívére teszi: „Térj nyugalomra és ringasd magadat egy szebb, boldogabb jövő édes reményében!”

És e lelki gyötrelmek közt berohan a csendes kápolnába, hogy ott az örök Irgalmasság előtt összefűzze kezeit — kint pedig a napsugár bearanyozza a rétet, a mezőt, s a fehér galambocskák bűgva repülnek a zöld borostyán által átkarolt falak körül.

Oroszló, Rákos, Tekeres, Godisa, Orfú, Okorvölgy, Karácsofda, Szent-Katalin.

— (Szivarfüstté vált milliók.) A szivar és dohány árának fölemelése cseppet sem csappantotta meg a füstölők kedvét, sőt hogy a fináncminiszter jól számított a magyar ember eme szenvedélyére, mikor a dohányárakat föl-emelte, bizonyítja a most kiállított statisztika a múlt év szivar- és dohányfogyasztásáról, mely szerint a monopolium jövedelme a múlt esztendőben jelentékenyen szaporodott. A dohánymonopolium összes bevétele volt pedig 1890-ben 37.791,880 frt, míg 1889-ben csak 36.106,518 frt, tehát az emelkedés 1.685,361 frt, illetve 4-66 százalék. 1890-ben 16.591,728 frtot költöttek az emberek dohányra, 1889-ben 15.568,137 frtot, a többlet 6-58 százalék. Szivarra költöttek az emberek 1890-ben 14.459,297 forintot, 1889-ben 14.092,579 frtot; 2-6 százalék a szaporodás. A cigaretta-fogyasztás is növekedett. 1890-ben 446.863,700 drb fogyott el, 1889-ben 429.792,340, 4 százalék a szaporodás. Pénzben kifejezve 1890-ben 3.847,395 forintunkba került a cigaretta, 1889-ben 3.636,231 frtba, 5-81 százalékkal szaporodott a fogyasztók kiadása. Említésre méltó, hogy a cigaretta-fogyasztás tíz esztendő óta folyvást emelkedik, a múlt évben 376 millióval több szivarkát fogyasztottak, mint tíz évvel ezelőtt. A különlegességi szivarok és dohányesomagok 1890-ben 2.633,797 frtjába kerültek a dohányzóknak, 1889-ben 2.601,554 forintjába. Szóval a magyar királyi trafik meg lehet elégedve magával. S ha néha-néha egy elkeseredett hazafi mégis gyanus eredetű madzagot talál a kubájában, a dohánygyárak büszkén hivatkozhatnak arra, hogy szivargyártmányainkat már a külföld is megkedvelte s különösen a virginiaszivarokat nemcsak az európai államok, hanem Brazília és La-Plata számára is vásárolják.

— (Szerbiába nem kell utlevél.)

A belügyminiszter rendeletet bocsátott ki, mely hivatalosan is konstatálja, hogy Szerbiába nem kell többé utlevél. Egyszersmind azonban megjegyzi a rendelet, hogy mindig jó, ha az utasok ellátják magukat igazoló iratokkal, nehogy esetleg mint gyanusoknak látszó emberek zaklatásoknak lehessenek kitéve.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Pécsi királyi táblai értesítő.

I. polgári tanácsban előadnak:

Gruber Gusztáv kir. táblai bírő a következő ügyekben:

1. Steiner Verona s. t. ctra Mandits s neje
2. Frank F.-né s. t. ctra Frank F.
3. Kaufmann Adolf s. t. ctra Krausz Károly.
4. Szűcs Sámuel ctra Nánik Sándor s neje.
5. Szűcs Anna ctra Nánik Sándor s neje.
6. Bischitz Dávid ctra Hónig Mór.
7. Szabó Ferencz ctra Tóth József.
8. Krausz József ctra Mayer György.
9. Ausch Mór ctra Kaufmann Bernáth.
10. Tejes N. ctra Nagy József

Zsaborszky Ferencz kir. táblai bírő a következő ügyekben:

1. Kecskeméti ctra Kubravszky.
2. Ellingerné ctra Palkovics.
3. Tóth József ctra Tóth M. Sámuel.
4. Huber Ferd. ctra Szám János.

Tolnai Antal kir. táblai bírő a következő ügyekben:

1. Fűrj János s neje ctra Deli Ádám.
2. Spitzer Róza Rosenfeldné ctra Scherei Albert.

3. Paks-vidéki tkptár ctra Rosner Dávid.
4. Haberényi Pál ctra Bruck Pál s. t.
5. Goldstein testv. ctra Kukacz S.

Hármas tanácsülésben:

6. Hirsch Pál s. t. ctra Klein Arthurné.
7. Schwabach Zs. G. ctra Tarkovics Pál.
8. Weisz és Ledovszky ctra Hauszner Albert.

Dr. Dampff Sándor kir. táblai bírő a köv. ügyekben:

1. Barcs-drávavidéki tkptár ctra Schrenger Samu.

2. Siklósi tak. és hitel-egylet ctra Kohn Jakab s. t.

3. Délzalai tkptár ctra Peterniss József.

4. Barcs-drávavidéki takptár ctra Moschavszky Gábor s. t.

5. Rosenbaum Móricz ctra Rosenbaum.

Rövidítések magyarázata: ctra = contra; s. t. = és társa.

II. polgári tanácsban.

Graff Károly kir. táblai bíró előadja a következő ügyeket ötös tanácsülésben:

1. Klézli (Puck) Mátyás ctra Taksonyi János.
2. Horváth János és György ctra Kozári Ferencz s. t.

Hármas tanácsban:

3. Ifj. Bali János ctra Vámos Lipót.
4. Beremend községnek Spitzer Sámuel elleni perét.

Kisfaludy Imre kir. táblai bíró a következő ügyeket hármas tanácsülésben:

1. Özv. Barkó Mária ctra özv. Savari Mátyás.
2. Gorjanac Pál ctra Pavlekovics Pál.
3. Grauer et Csakathurner czég ctra Novák N.
4. Knorzer Károly ctra Novák György.
5. Gyurán Mátyás ctra Topolnyak Mátyás.
6. Vég Gusztáv hagyatéki ügyét.

Pilch Antal kir. táblai bíró a következő ügyeket ötös tanácsülésben:

1. Lukács Anna s. t. ctra Kocza Vendel.
2. Kehl Andrásné s. t. ctra Schwindt György.
3. Tóth József ctra Kasancza István.
4. Glavina N. ctra Misic B.
5. Glöckner Péterné ctra özv. Weber Péterné.

Bócz Alajos kir. táblai bíró a következő ügyeket hármas tanácsülésben:

1. Kovács József s. t. ctra Sánta M. s neje.
2. Szabó József ctra Kovács Kálmán.
3. Janusits Istv. ctra Habian Istv. s. t.
4. Herperger Mária ctra Percsics Péter.
5. Rosenthal Ignác ctra Első m. iparbank.
6. Verb Jánosné ctra Bischoff János.
7. Macsek Mikl. ctra Pongrác Pál s. t.

Büntető tanács.

Balog Károly kir. táblai bíró, ötös tanácsülésben a következő ügyeket:

1. Löwy Dániel ellen jöv. kih. miatt.
2. Treller Fülöp ellen jöv. kih. miatt.
3. Tóth Jánosné ellen jöv. kih. miatt.
4. Vajda Samu ellen jöv. kih. miatt.
5. Özv. Heckelsmüller Alajosné ellen jöv. kih. miatt.

6. Máté Ferencz ellen jöv. kih. miatt.
7. Cserei Antal ellen v. bukás miatt.
8. Stebich Ferencz ellen sikk. miatt.
9. Kis György ellen sikk. miatt.

Pulez Imre kir. tábla bíró a köv. ügyeket ötös tanácsülésben:

1. Hanek Fülöp ellen h. eskü miatt.
2. Farkas Károly s. t. ellen lopás miatt. Hármas tanácsülésben.
3. Jankovics Katalin ellen lopás s orgazd. miatt.

Dr. Lukács Adolf a kir. táblai bíró a köv. ügyeket ötös tanácsülésben:

1. Özv. Kersák János s. t. ellen súlyos testi sértés miatt.
2. Nagy Mihály ellen könnyü t. s. miatt.
3. Szalai Antal s. t. ellen jogt. elsaj. miatt.
4. Kristóf József ellen könnyü testi sért. miatt.

Babics Mihály, kir. táblai bíró, a köv. ügyek ötös tanácsülésben:

1. Tóth János ellen szánd. emb. ölés miatt.
2. Borda Gyula ellen lopás miatt.
3. Öv. Katona János ellen suly. test. s. miatt.
4. Bosnyák Lovró ellen szánd. ember ölés miatt.
5. Smidt János s. t. ellen suly. t. s. miatt.

Tóttósi Béla, kir. táblai bíró a köv. ügyeket ötös tanácsülésben:

1. Rajkai Ignác ellen suly. t. s. miatt.
2. Horváth András ellen lopás miatt.
3. Gruber Anna ellen lopás miatt. Hármas tanácsülésben.
4. Csordás Róza ellen lopás miatt.
5. Dér János ellen lopás miatt.
6. Diamant Ignác ellen súlyos testi sértés miatt.
7. Kern Józsefné ellen suly. t. s. miatt.

MŰVÉSZET IRODALOM.

Színészet.

Kedden csekély számú közönség előtt „A vasgyáros” került színre, melyben Claire néhez szerepét Angyal Ilka játszotta. E fiatal tehetséges színésznőt ki kell emelnünk e helyen, mert jelen szerepével valóban nem várt sikert aratott. Kitérő rutinja van, a milyennel nem mindegyik színésznő dicsekedhetik. E darabban

Somogyi igazgató is föllépett Derblay Philippe szerepében. Ő és Angyal Ilka voltak az est hősei.

Szerdán már nagyobb számú közönség volt jelen, mely alkalomból „Dunanan apó és fia utazása” című régi operettet adták. E darab egyedül zenéjével tartja még fent magát egynémely színpadon, s itteni lanyha színterhozáta nem tett megemlést méltó hatást.

Csütörtökön „A nagyapó” című népszínmű került színre, mely előadason az összes szereplők jól játszottak. Dálnokit, Polgárt (a fufangos medikánst) és Dezsérit ügyes játékokért tapsolták ki, Bácsy Julcsa, Pintér és Honti Mari a számos régi népdal elénekelésével arattak sikert.

* **Színészet Szegzárdon.** Kedvezőbb helyzetben még nem volt társulat Szegzárdon, miut a Veszprémi Jenő. A télen megalakult színpártoló egyesület működésének első eredménye Veszprémi társulatának itt léte, s ha a jövőben is ily sikerrel közvetíti az egyesület a társulatokkal a szerződést, a közönség köszönettel fog tartozni a színpártoló egyesületnek. Jó erők, szereptudás, összevágó előadások, válogatott darabok kellemessé tették a közönségnek a színházba járást. A szegzárdi kényes közönség igényeihez képest mindig oly szép számú nézőpublicum is van jelen, a milyen évek óta — pedig évenként néha két társulat is meglátogatta — nem volt a színházban.

A KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

A templom.

Furcsának, de talán föltűnőnek fog tetszeni, hogy e téren ily cím alatt írunk, de más mód, autonomia hiányában, nem lévén ezen kérdéshez hozzászólni: ezen közintézményt illetőleg kell, hogy az érdekeltek a közönség gondolkodásmódjáról legalább ez úton szerezzenek tudomást.

Nem akarunk e szűk keretben arról írni, hogy a templomok ajtai kenetlenek, azok az év legnagyobb részében úgy nyikorognak, hogy az ember arra a gondolatra jön: ugyan miért is nem függesztenek ki egy pénzgyűjtő szekrényt az ajtó mellé kenőolajra. — Arról sem akarunk írni, hogy a padokat, majdnem minden templomban, a látogató közönség a saját ruhájával töröli le. — Arról sem akarunk írni, hogy a templomok köpadozata téli időre faburkolattal volna ellátandó, annál is inkább, mert erre nézve miniszteri rendelet is létezik. Igaz, erre azt lehetne mondani, van a belvárosi templomban és az Ágoston-tériben is. De nincs másutt. A belvárosban is azért van, mert a boldog emlékü Mendlik Ágoston saját iniciatívájából ilyet beszerzett. A budai külvárosban pedig azért van, mert ennek plébánosa egy ízben az iskolaszéki ülésen fölszólt aziránt, hogy az iskolagyermekiek télen nem járnak templomba. Ott aztán tudomására adatott, hogy tegyen eleget a miniszteri rendeletnek a faburkolatot illetőleg, akkor fognak járni. Mily áldásos a miniszteri rendelet ezen intézkedése, arról csak az szólhat, a ki a lyceumi templomba, telnék idején, eljár. Ezt a templomot, noha majdnem 10 éven át a székesegyház helyett használtatott, faburkolattal nem látták el. Igaz, az intéző körök a hideg kövezetet nem érzik, hisz fapadokban ülnek és hozzá még jó meleg pokróccsal takaróznak; mit tudják azok, kik drága egészségüket féltik, mit tesz egy óra hosszút telnék idején kövezeten állani. Mit tudnak azok arról, hogy hány ember szerzett magának halálos kimenetelű betegséget épp a templomban. Elég az, hogy ők nem fáznak, a kinek nem tetszik, ne menjen oda, maradjon otthon. A miniszteri rendelet marad miniszteri rendelet, ki is hajtana végre?! A hatóságok? kisebb gondjuk is nagyobb ennél.

E sorok czélja nem egyéb, mint írni arról, hogy nálunk meghívják a hatóságokat ünnepélyes istentiszteletekre, de hogy ott az ünnepélyhez képest gondoskodnék valaki ezek elhelyezéséről, arról szó sincs. Azt hisszük — noha a templomban az emberek egyenlők — ily ünnepélyes alkalomkor, mint p. o. a kir. tábla „veni sancte”-jaker és egyéb hasonló ünnepélyekkor, midőn a hatóságok meghívottnak, a templom addig, míg a meghívottak meg nem érkeznek és az őket illető helyeiket el nem foglalják, el lehetne, el kellene zárni, s csak azután a közönséget beengedni; nem pedig kitérni annak, hogy ily ünnepélyes alkalommal az ököljog és tolako-

dás uralkodjék. A templomban mindenki egyenlő, de nem akkor, midőn ünnepélyre meghívottnak egy osztálya a közönségnek. Azt értjük: akkor ezeké az elsőbbség. Meghívott testületek tagjai nem ülhetnek egy félórával vagy órával az istentiszteletet megelőzőleg vén asszonyok vagy parasztok módjára a templomban, hanem a fölvonulásakor mennek be és foglalják — jobban mondva — foglalják el helyeiket, ha a hivatlanok azt el nem foglalták volna, avagy ha volna annyi nevelés bennök, hogy helyet csinálnának a hivatottaknak.

Épp azért, mert egyrészt a nevelés hiánya, másrészt a kíváncsiság viszi be a hivatlanokat a padokba, azért az intéző köröknek és első sorban a plébánosnak kellene arról gondoskodni, hogy a templom ily alkalommal elzárassék és csakis a meghívottak megérkezésekor nyitassék ki; s ha a bevonulás és helyfoglalás megtörtént, menjen be, a ki akar. Kettős haszna lesz annak: először a meghívottak elfoglalhatják helyeiket és nem kénytelenek sokszor órabosszat állani, midőn mindenféle szedett-vedett esőselek a padokban elterpeszkedik. Másodszor a hölgyközönség is kapna helyet, mert a művelt ember tudja azt, hogy a hölgyeké az elsőbbség és szívesen áll, hogy helyet adjon egy nőnek. Ezt megszívlelni és e szerint cselekedni, t. i. a templomot elzárni kell. A ki misét akar, mehet más templomba is, a ki pedig bámészkodni akar, az tegye állva. Mert tessenek elhinni, nagyon sok úri ember épp azért kerüli a templomot, illetve kivonja magát különösen ily ünnepélyes alkalommal, mert nincs kedve állani, mikor ott holmi hivatlan kapás elterpeszkedik és nagyokat köp a térdeplőre. Nincs kedve pálinka, bagó és többféle illatokat magába szívni.

Az ily negligálása a rendezésnek nem csak az ily ünnepélyek alkalmával nyilvánul, hanem a bérálás alkalmával is, hogy az Isten házában valóságos verekedés és ököljog uralkodik a kiosztandó szentség nagyobb lelki erejére és épülésére. Mintha nem lehetne az ajtóra pár nappal előbb külni, hogy beboesáttatást csak a bérállandók és azok bérmaszülei kapnak, kik amúgy is irással igazolva vannak. Állhatna ott rendőr is. A bemenet a főajtón, kimenet a sekrestyén keresztül. Épp ez okozza a lökdösést, gorombaságot, mert a be- és kijárók egymást akadályozzák. Rend mindennek a veleje és azt hiszem, ha ezt Budapestten tehetik, úgy Pécsen is keresztül lehet vinni, csak egy kis jóakarát és gondolkodás, no meg egy kis előrelátás és törődés kellene. Csak akarni kelljen és másképp lehet ez.

Egy kis gondolkodás mellett elérhető lenne az is, hogy a koldusok a templom-ajtón belül, ne az ajtó egyik szárnyának nekitámaszkodva álljanak, hogy a második szárnyat, midőn a sokaság kimenni akar, kinyitani nem is lehet. Azt tartjuk, hogy az ajtónak azért van két szárnya, hogy a nagyközönség hamarabb kimehessen, ne pedig úgy bujkáljon ki, mintha méhköptü kis lyukat rajzana ki. Talán az ott áldogáló koldusoknak elparancsolás terhe alatt meg lehetne hagyni, hogy az istentisztelet befejeztével az ajtó mindkét szárnyát nyissák ki és ne állják el valósággal az utat. Ha valaki szól, még nekik áll följebb. Igaza van, parancsoljon, vagy tartasson rendet az, a ki arra hivatva van.

Végre pedig azt hisszük, be lehetne tanítani a templomba járó fiatalokat, értsem a köznépet, (műveltebből föltesszük, hogy úgy is teszi) hogy ne foglalja el a padokat, avagy ha már teszi, ha egy öregebb vagy beteges egyén jó, kelljen föl és adjon helyet. Sokszor látunk fiatal embereket, cselédeket ülve, míg öreg anyókák görnyedve állanak. Hát bizony ehhez már a házi jó nevelésnek kellene őket szoktatni, de azt a szószékről is pótolni lehetne. Igaz, az Isten házában és Isten előtt egyenlők vagyunk, akár daróc, akár bársony fedje testünket, de azt tartom, a jó nevelés és illemtudás ide is beférkőzhetik. Kik pedig azt nem tudják, azokat itt is meg lehet rendszabályozni.

X. Y. Z.

KÖZGAZDASÁG.

A pécsi kereskedelmi és iparkamara évi jelentése.

(Folytatás.)

A cipésziparnál az önálló vállalkozók száma folyton szaporodik, minek oka leginkább azon körülményben rejlik, hogy a csizmadia- és cipészipar megkezdéséhez aránylag és absolute

oly csekély töké kivántatik, mely még pénzsztük időben is könnyen megszerezhető. Aztán Ausztriából is sok czipész költözködik át hozzánk.

Bőriparral foglalkozik jelenleg a kamara területén 3 bőrgyáros, 32 timár, 943 csizmadia, 1191 czipész, 3 irhás, 1 keztlygyáros, 4 keztly, 154 szijgyártó, 97 szűcs, 1 kordovános, 1 pergamentkészítő. A bőrkereskedők száma 41.

A fonó- és szövő-ipar a kamara kerületében mindig igen primitív alakban van képviselve. Kötészővők közül csak 70 tűzi a kötészést iparszerűleg s ezek közül csak mintegy 16-an rendelkeznek fonalkészítő és kötőgéppel. A nyers anyagot ezek kivétel nélkül apróként és többnyire másod-, harmad kézből veszik, minek következtében azt 20—30%-kal drágábban fizetik, mint ha azt közvetlenül a termelőktől vennék. Készítményeikkel vásárookra vannak utalva. Kereskedőknek csak szorultság esetén adják készítményeiket, persze oly áron, melyek a vásárokon elérhető árnál jóval alacsonyabbak. Diszitményeik csin és izlés dolgában mögötte állanak a gyári készítményeknek, miért is kereskedőink azokért nem igen lelkesedhetnek. A géppel való harisnyakötéssel és javítással most már női vállalkozók is kezdenek foglalkozni. Ilyen harisnyakötészet van egy Pécsen és egy Kaposvárott.

Takácsainkal sem vagyunk jobban. Néhány műszövő, kiknek géppel felszerelt szövő székeik és elegendő mintáik vannak, munkával folyton el vannak látva s kielégítő haszonra is dolgoznak, de a takácsok nagy többsége csak teng s csak úgy tartják fön magukat, hogy a föld- és szőlőműveléssel foglalkoznak. Nem csoda, hogy takácsaink öt év alatt 324-gyel fogytak meg. Jelenleg 1203 takács van a kamara kerületében. Ezekből csak hasznavehető, és olesó gyári munkaerő kerülne ki, ha egy szövőgyár létesítésére akadna egy szakavatott és megfelelő üzleti tőkével rendelkező vállalkozó. A tolnai, mácsi, kaposvári, toponári és csurgói műszövek műhelyből remek kivitelű damasztárak kerülnek ki, de a kereskedésekből ezek is az osztrák gyártmányok által szorítottak ki, melyek mellett a kereskedőnek több haszna van s a gyárostól hitelt kap, míg ellenben a takácsnak azonnal kell fizetnie.

Takácsaink állandó panasza az, hogy a felső magyarországi gyolcsosok osztrák gyártmányokkal elárasztják a városokat.

(Folytatjuk.)

— (A pécsi sertéshizlaldában) f. hó 7-én a sertés állomány: 487 drb kövér, 233 drb felkövér, 3113 drb sovány, 644 drb süldő sertés volt. Árak: kövér válogatott minőség szerint 44—46 kr. kilogrammonként, páronkénti 45 kilogramm élet leszámítással; süldők 30—34 kr. kilogrammonként élősúlyban. Kukorica 7 ft 10 kr. m.-m., arpa 7 ft 50 kr. m. m. Darálás 50 kr. m. m.

NYILT-TÉR.)*

Ügyvédi irodámat

és lakásomat f. é. május hó 1-én a Siklósi-utca 6-ik számú ház 1-ső emeletére tettem át.

Pécs. 1891. ápr. 21.

Bolgar Kálmán,

ügyvéd, Schaumburg-Lippe herceg dárda uradalmának ügyésze.

*) Ezen rovat alatt megjelentekért nem vállal felelősséget A szerk.

Laptulajdonos: Felelős szerkesztő:
NAGY FERENCZ. HAKSCH LAJOS.

Hirdetések:

Pécsen, papnövelde-utca

9. sz. a. ház

szabad kézből eladatik.

Egyezkedhetni Károly Ignác esperesplébánosnál, Ágoston-tér 5. sz. a.

Egy

Jól berendezett malom

egy pár kő és egy pár henger és mindennemű hozzátartozó készlettel, úgy szintén: föld, szőlő, gyümölcsöskert, külön emeletes ház

és mellék-épületekkel, valamint jó keretnek örvendő bolttal együtt, betegség végett, azonnal bérbeadó vagy örök áron eladó.

Bővebbet az ott lakó tulajdonosnál.

Kollár József,

Magyar-Üröghön.

Ő Felsége a király fogadtatása alkalmára

szerencsém lesz dúsan és valódi magyar izléssel felszerelt magyar mágnás diszékster, diszkardok, valamint arany és ezüst himzésű lótarok és lószerszámokból álló

mintagyűjteményemet

folyó hó 13., 14. és 15. napjain az arany hajó szállodában bemutatni, mely alkalomra teljes tisztelettel meghívom az ezen tárgyak iránt érdeklődő nagyerdemű urakat.

A megrendelések pontosan, jutányosan és lelkiismeretesen teljesítetnek.

Czégem megbízhatóságát fővárosi magyar főurak ajánlataival igazolom.

Kiváló tisztelettel

Wisinger Mór,

ötös és régiségkereskedő

ő felsége a perzsa sah által kitüntetve. Budapest, IV. hatvani-utca 15.

A hidegvizgyógyintézet

Az ENGEL-féle fürdőben Pécsen a tudomány újabb vívmányai szetint felszerelve villamos, massage és villamos gyógyfürdőkkel (a massageban jártas személyzettel)

nyári idénye már kezdetét vette.

Az intézet 9 évi fennállása óta, kezelt betegek kimutatása szerint, legjobb sikert eredményezett idegbántalmaknál, névszerint: hysteria, neurasthenia, neuralgia, különféle hűdések, gyengeségi állapotok s egyéb gerinc és könnyű idegbántalmaknál továbbá mindennemű férfi és női bajoknál, vérszegénység és sarkorál, gyomor, bél és tüdő hurutnál, csúzos és köszvényes betegségeknel, valamint a különböző szervek vérkeringési bajainál, gyakori fejfájás, álmatlanság, szédülés és szív-dobogás, mellszorulás (asthma), idült székrekedés stb.

Felvétel és orvosi rendelés Széchenyi-tér 2 szám a. naponta 11—3-ig.

Dr. LOEWY LIPÓT orvos.

Levelekre szivesen válaszoltatik.

Csinos lakás.

A Zrinyi-utca 11. sz. a. egy — 2 szoba és egyéb mellékhelyiségekből álló lakás

azonnal,

esetleg folyó évi augusztus hó 1-jére bérbe adó.

Pellérdre 5—6 heti időtartamra — betegség miatt —

helyettes kántortanító

kerestetik. Levélbeli megkeresések a kántortanítóhoz intézendők.

Balokányi fürdő megnyitás.

Van szerencsém a n. t. közönséget értesíteni, miszerint Pécs szab. kir. várostól kibérelt

balokányi fürdőt

vasárnap f. hó 10-én megnyitandom.

Minden igyekezetem oda irányult, nem kimélve a nagy költséget sem, a fürdőt oly állapotba helyezni, hogy az által a n. t. közönség meglegedését kiérdemeljem. Számos látogatást kérve maradok

kiváló tisztelettel

Jakobovits Adolf

bérlő.

A felséges királyi család kedvencz itala.

KRONDORFI SAVANYUVIZ

a t. cz. közönség figyelmébe ajánlatik, mint a létező legkitünőbb savanyuviz

kitünő borviz.

Nagyhatású gyógyital a lélegzési, emésztési és vizelet-szervek hurutos bántalmainál, általában mindazon esetekben, melyeknél orvosi rendelet szerint savanyuviz használandó.

FŐRAKTÁR PÉCSEN:

Grünhut és Hirschler uraknál

Országos főraktár:

BAUER LAJOS és TESTVÉRE

Budapest V. Arany János-utca 9.

Kapható mindenütt.

Minden kiállításon a legmagasabb kitüntetés.

Elterjedve az egész földgömbön.

Becsét vesztí

a legválasztékosabb étel is, ha nincs étvágyunk.

Az étvágy gerjesztésére úgy mint mindenemű gyomorhajók ellen melegen ajánljuk t. olvasóink figyelmébe:

Egger dijjutalmazott Szódapasztilláit.

Kapható 30 kros eredeti dobozokban a monarchia összes gyógyszerárában, valamint az **Egger A. fia** gyógyszer különlegességi gyárában.

Pécsett: Sipőcz Ist., Erreth János, Göbel Kálmán, Zsiga László és az irt. rend gyógyszerárában. Mohácson: Luiszer Viktor és Szendrey Jenő gyógyszer. Siklóson: Szentgyörgyi Mór és Petrasch S. gyógyszer. Pécsváradon: Dvorsky Béla gyógyszer. Dárdán: Czingelly örök és Dermár Pál gyógyszer. Sásdon: Mandák Gy. Sándor gyógyszer. Szt. Lőrinczen: Szilágyi György gyógyszer. Szigetvár: Salamon Gyula és Visy Sándor gyógyszer. Bonyhádon Eibach Odön gyógyszer.

LE GRIFFON

a legjobb szivarkapapír

kapható Alt és Böhm kereskedésében Pécsett.

Zászlók és czimerek!

házak díszítésére.

Ő Felsége a király fogadtatása alkalmával! A zászlók **gyapju szövetből** készülnek és rojtokkal vannak ellátva.

Nemzeti-, városi-, megyei vagy tetszés szerinti színekben **melyek esőben színöket megtartják!**

	Rúd és lándzsával	a nélkül
50 cm. hosszú	25 cm. széles drbja —.35	— .28
75 " "	40 " " " —.60	— .50
100 " "	50 " " " —.80	— .65
150 " "	70 " " " 1.30	1.—
200 " "	100 " " " 2.30	2.—
250 " "	100 " " " 3.25	3.—
300 " "	160 " " " 5.—	4.50
400 " "	210 " " " 7.50	7.—
500 " "	260 " " " 10.—	9.50
600 " "	300 " " " 12.—	11.—

Czimereket papírra színekben!

80 cm. magas, 50 cm. széles drbja 50 kr.

Monogramok és czimerek, fára vagy vaslemeze, olajban festve, tetszés szerinti méretekben megrendelhetők.

Csoportos megrendeléseknél és kereskedőknek olcsóbban!

„Családi czimerek 2 frtól feljebb, leírásal együtt.“ „Kamarási és származási táblák szintén festetnek.“

Engel Dávid

Budap. st. VII. Király utca 67. sz.
Heraldikai és Genealogiai intézet.

Orvosi bizonylatok

„MARGIT“

gyógyforrásról

„MAGYAR SELTERS“

Előnyös tulajdonsága valamennyi szikéleges vizek között, — vegyi alkotásának szerencsés összetétele kevés szabad szénsav, de gazdag, félig kötött szénsav tartalma.

Dr. Korányi Frigyes egyetemi tanár és kir. tanácsos. Jó hatásának találtam a légutak és gyomorválykhatyának hurutos bántalmainál. A Seltersi-Radeini, Vichy-stb. vizektől különböző csekélyebb szabad-szénsav tartalmánál fogva a azért vérzések lehetőségénél, vagy a hol a vérkeringési szervek izgatásától kell tartani, a szénsav-tartalmú vizek fölött előnnyel bír.

Dr. Gebhardt Lajos egyetemi tanár a Rókus-kórház igazgatója: Kiválóan jó hatásának bizonyult a légző-, emésztő- és vizezőszervek hurutos bántalmainál olyannyira, hogy jelenleg rokonalkatu más ásványvíz kórházunkban alig rendeltek, — csekély szabad szénsav tartalmánál fogva oly esetekben is sikeresen alkalmazzuk, a melyekben a seltersi-, giesshübli-, gleichenbergi vizeknek használata határozottan káros volna.

Dr. Navratil Imre egyet. tanár: Torok-, gége-, légeső- és bőrbetegségben igen jó, kiváló hatást pedig akkor gyakorolt, ha az említett szervek bántalmával rokon természetű gyomorhaj volt jelen.

Dr. Poór Imre egyetemi tanár: Gége-, tüdő-, gyomor- vizezőszervek hurutos bántalmait szüntető o-zlatja.

Ez időszereint Európa legelső s leglátogatottabb **tüdőbeteg klimatikus gyógyintézete:**

GÖRBERSDORF

a „Margit“-forrás gyógyhatásáról: — Sokoldalú legkedvezőbb eredmények alapján, melyeket én gyógyintézetemben a „Mar-

gint“-forrás gyógyvizet alkalmazása által a **légutak idült hurutos bántalmainál** tapasztaltam, hivatva érzem magamat ezen betegek által kedvesen fogyasztott és jól tűrt gyógyvizet a **legsürgősebben** ajánlani.

Dr. Kétly Lároly egyet. tanár: Légző-, emésztő-szervek, hurutos bántalmainál jó eredménnyel alkalmaztam, seltersi-, gleichenbergi-, Giesshübli vizek fölött kisebb szénsav tartalmánál fogva előnnyel bír.

Dr. Barbás József Rókus-kórházi főorvos: Légeső-, emésztő- és vizezőszervek hurutos bántalmainál bátran versenyez a külföldi szikéleges ásványvizekkel.

Dr. Bamberger Henrik egyetemi tanár, udvari tanácsos. Légző-, emésztő-szervek idült hurutjainál tapasztalt eredmény bizonyítja, hogy gyógyhatásban teljesen azonos a seltersi-, giesshübli- és Vichy-vizekkel.

Dr. Duchek András egyetemi tanár, udvari tanácsos: Összetétele és kellemes ízénél fogva ajánlható a légző- és emésztő-szervek kórállapotainál.

Görbersdorf, 1879. márczius 18-án.
Dr. Römpler Tódor.

»MARGIT« borral használva a legegészségesebb ital!

Kizárólagos
főraktár

Édeskuty L.

cs. és kir. és szerb kir.
udv. ásványvíz-szállítónál, Budapesten, Erzsébet-tér 8. sz.

Ugyisintén kapható minden gyógyszerárában, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

2035. sz.

ki. 1891.

Pécsváradai járás főszolgabírájától.

Pályázati hirdetmény.

Baranya vármegye pécsváradai járásához tartozó **Szederkény, Nyomja, Olasz, Hidor, Kéménd, és Monyoród** községek szövetkezetéből álló, s nyugdíjazás folytán üresedésbe jött

Szederkényi körjegyzői

állásnak betöltésére ezennel pályázat nyitattik.

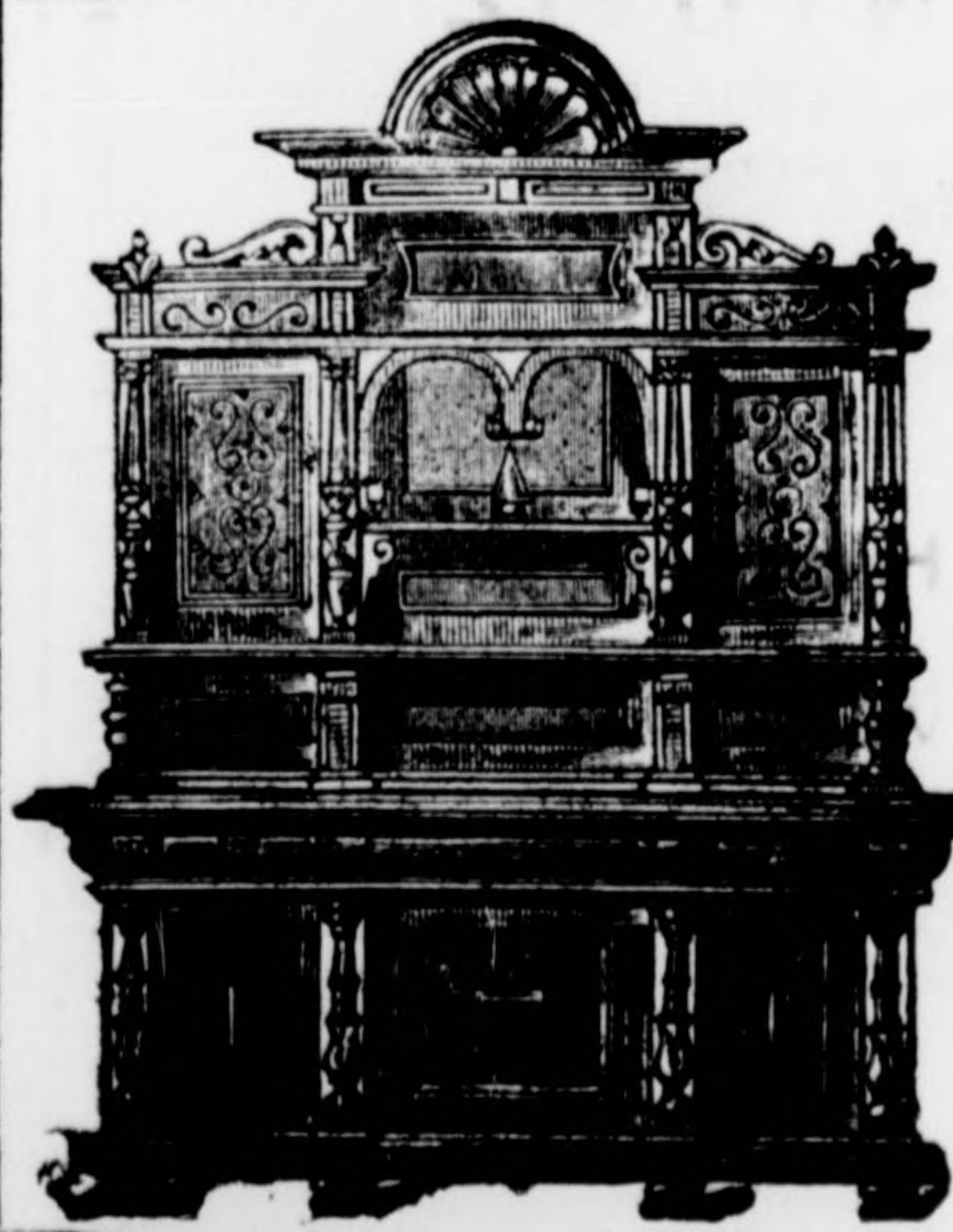
A javadalmazás áll: 900 frt készpénzfizetésből, szabad lakásból, 2 hold 582/600 négyszögöl kiterjedésű szőlő, és 1039 négyszögöl nagyságú rét haszonélvezetéből, körjegyzői levélhordozó és egyszersmind irodaszolga tartására — szabályrendeletileg — házankénti 40 kr. kivetés mellett — engedélyezett mintegy 200 frt, iroda-átalány fejében évenként költségelőirányzatilag meghatározott 59 frt, és segéd tartásra 135 frtból.

A választás **f. évi május hó 20-án d. e. 10 órakor** fog Szederkényben a körjegyzői irodában megtartatni.

Felhivatnak ezen állásra pályázni kívánók, hogy az 1883. évi I. t. cz. 6. §-ában előirt képességüket, valamint a német nyelvnek szó és írásbani birását is, igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket **f. évi május hó 19. napjáig** alolirothoz annyival inkább uyujsák be, mert a később beérkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Pécsváradon, 1891. évi április hó 29-én.

Seh Károly,
főszolgabíró.

ZSOLNAY IMRE bútorraktára és műhelye

(tetemesen nagyobbitva)

PÉCSETT

Ferencziek-utca II. szám.

(A pécsi edénygyár raktár ugyanott.)

Nagy választékban teljes és stilszerű berendezett **alvó-, disz- és ebédlő-szobák**, mindennemű fa-, vas- és kárpitozott bútorok, képek, tükrök, függönyök, függönytartók, és minden e szakmába vágó cikkek.

Abban a helyzetben vagyok, hogy **bútorvásárlások** nálam ép oly jutányosan eszközölhetők, mint Budapesten vagy Bécsben.

Dr. Herczel heidelbergi egyetemi magán tanár

Sebészeti Sanatoriuma.

Sebészeti és nőgyógyászati magánintézet

Budapest, VI. ker. felső erdősor 5. sz.

Állandó orvosi felügyelet. Gondos ápolás. Kitűnő ellátás. Telefon. Mérsékelt árak.

Rendelő óra: 1/2-3-4-ig; Szegényeknek: d. e. 9-10 ig.

— Kivánatra prospectus —

Kovátsits Antal

szijgyártónál

(Pécsett, irgalmasok-utczája 1. szám.)

kitűnő

börpostatáskák

jutányos áron kaphatók. Ugyanott egy jó karban lévő

nyitott hintó

jutányos áron eladó.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

1891-iki

Természetes friss töltésű ásvány- és gyógyvizek

A mohai ágnesforrás raktára.

Appollinaris-forrás
Bellini savanyuviz
Budai keserűviz Fe-
rencz József, Hu-
nyady László, Hu-
nyady Árpád, Erzsé-
bet, Stefánia, Vic-
tória, Rákóczy
Borszéki savanyuviz
Carlsbadi viz, örvény,
malom és vár
Carlsbadi Sprudelsó
Csizi iblanyviz és bü-
zeny-forrás
Czigelkai iblanyviz
Eger franzensbadi viz,
Ferencz-rét forrás
Emsi Kraenehen öből
Emsi, Victoria-forrás
Gieshtibli savanyuviz
Gleichenbergi Constan-
tin
Gleichenbergi Emma-
forrás
Halli iblany (jód) viz
Ivándai keserűviz
Klauseni aczél forrás

Kiszingi Rákóczy
Korytniczai savanyuviz
Lipiki iblany-forrás
Levieoi arsen viz
Margit gyógy-forrás
Marienbadi keresztvizi
Parádi kénviz
Preblai savanyuviz
Pülnai keserűviz
Pyrmonti aczél forrás
Radeini savanyuviz
Ronczegnoi arsen (mi-
reny)
Regedei
Robitsi viz (Templom-
és Mária-forrás)
Szálvator-forrás
Saidschitzi keserűviz
Schwalbachi aczél- és
borviz
Seltersi viz
Suliguli savanyuviz
Szolyvai
Szulini
Vichy, hauted
Vera forrás

valamint bel és külföldi cognac kapható

Eizer János-nál

Pécsett, Széchenyi-tér.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek,

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

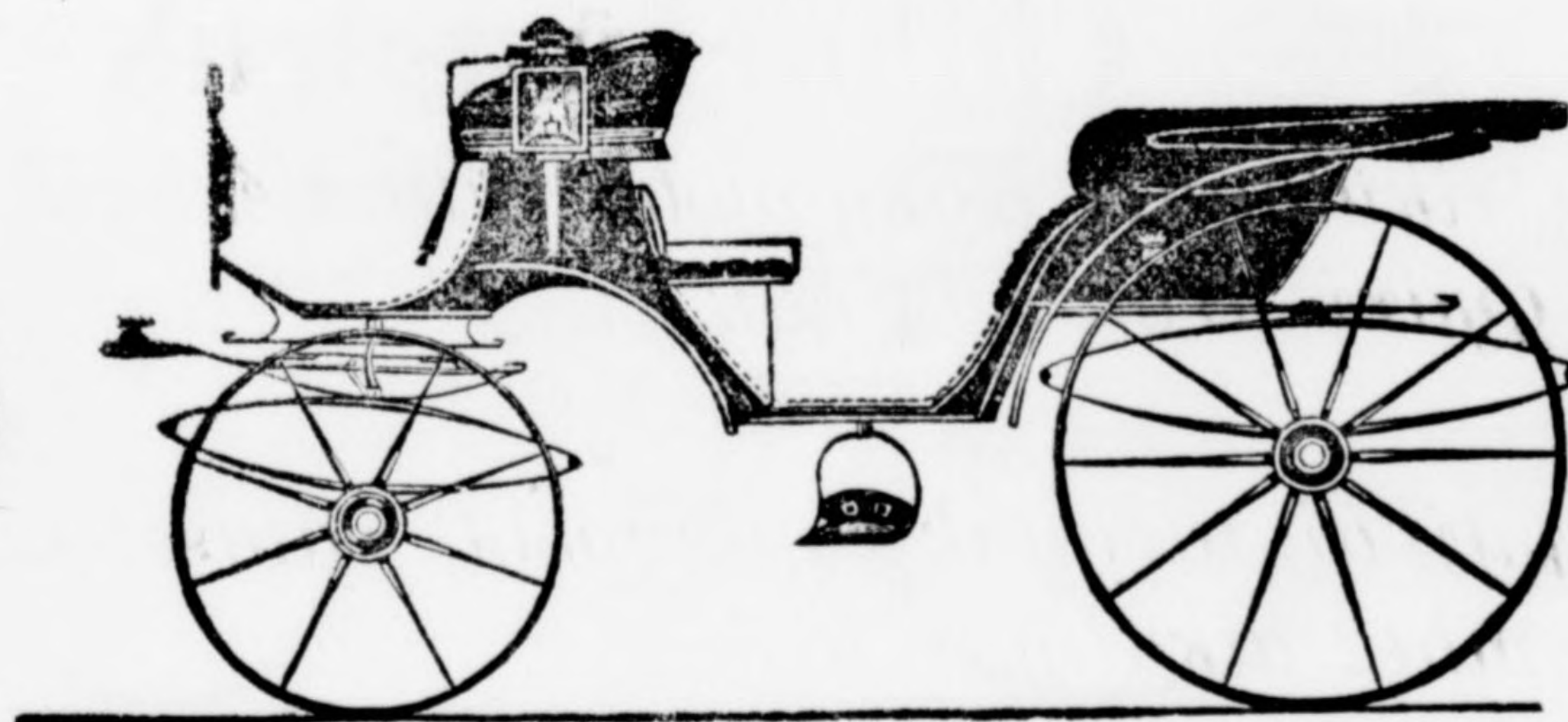
Ifj. Buday Pécs.

Ajánlja a legdúsabban fölszerelt *festék-raktárát* és pedig mindenemű dörzsölt *olajfestékek*, *butor-lak*, *olajok*, *brunolin-politur*, és *bör-lakkot*, továbbá mindenféle kőmives *meszelő* és festő *ecseteket*, a legkitűnőbb minőségű *borostyán padló-lakkot* és főleg különösen ajánlom a francia *parketta fénymázat* minden színben, ugy a valódi angol *Nobles* és *Hoare kocsi-lakkot* melyek csak is *egyedüli raktára* nálam van.

Együttal elvállal mindennemű *templom-, dísz- és szoba-*, valamint *czégfestési* munkálatokat, ugy szintén *épületi ajtók* és *ablakok mázolását* és *fényezését* a finomabb és legszolidabb kivitelekben *igen olcso árak mellett*.

Megrendelések *helyben*, ugy *vidékre* igen pontosan és gyorsan eszközöltetnek.

Tisztelettel
ifj. Buday,
Pécs, Széchenyi-tér 10. sz.

Üzlethelyiség-változtatás.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy f. é. május hó 1-jével

kocsigyártó-üzletemet

a szigeti külvárosból a siklósi-országút 33-ik számú házba Engel fia borkereskedő czég átellenében helyeztem át.

Kérem a n. é. közönséget, hogy erről tudomást venni méltóztassék, és engem, mint eddig, szives bizalmával és pártfogásával támogatni.

Pécsett, 1891. május 1-én.

Teljes tisztelettel

Péterfay Eördögh Lajos

kocsigyártó.

(Utánnymot nem díjaztatik.)

Állam érem
haladás- és versenyképességért.

Kiállítási aranyérem
szép és jó munkaért.

SCHÖNWALD IMRE

ékszerész.

PÉCSETT.

óras.

Főüzlet: Király-(fő)utca, a „Hattyu“-épületben.

Saját gyártmányu ékszerek és aranyárak.

Legszebb **valódi** ezüst étszerek, asztali állványok, gyümölcstartók, kenyérkosarak, zongora-gyertyatartók, visitierek stb. legnagyobb választékban.

Gyémánt- és nemes opálékszerek, karkötők, gyűrűk, fülbevalók, arany és ezüst bijoux, aranylánczok, uri és női aranyórák csinos és legújabb divatu kiállításban, eredeti gyári árban kaphatók.

Chinaezüst-árak

egészen elkülönítve legnagyobb választékban vannak raktáron és gyári áron adatnak el.

* * *

Optikai tárgyak legnagyobb választékban, u. m.: minden szemhez alkalmas legjobb

ORRSZORITÓK, SZEMÜVEGEK

arany, ezüst, álany és egyéb különféle legújabb és kellemesen ülő foglalatokban, továbbá iránytűk, Aneroid lég-súlymérők bő beosztással (magyar foksorral), nemkülönbön fürdő-, szoba-, ablak- és orvosi (láz) hőmérők, színházi látcsövek, lorgnettek stb.

Jegyzet: Szemüvegeimben levő üvegek orvosi előírás szerint a legtisztább és legkeményebb, direkte optikai czélokra készült üvegekből vannak.

Ezeken kívül nagy raktárt tartok minden szemhez alkalmas valódi legjobb hegyi-jegecz szemüvegek- és orrszorítókból.

